

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет медичних технологій діагностики та реабілітації

Кафедра сучасних технологій діагностично-лікувального процесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. проректора

з науково-педагогічної роботи

Д.М. Свинаренко
2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК 14 КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ З ТОКСИКОЛОГІЄЮ

(шифр і повна назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 22 Охорона здоров'я

спеціальність 223 Медсестринство
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Медсестринство»
(назва освітньої програми)

факультет медичних технологій діагностики та реабілітації
(назва)

вид дисципліни вибіркова
(обов'язкова/вибіркова)

Дніпро
2019

Розробники: Говоруха О. Ю., старший викладач
(вказати розробників: ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри сучасних технологій діагностично-лікувального процесу
(назва кафедри)

Протокол від “18” червня 2019 року № 27

Завідувач кафедри сучасних технологій діагностично-лікувального процесу

(назва кафедри)
(підпис) (Шевченко Т.М.)
(прізвище та ініціали)

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету медичних технологій діагностики та реабілітації
(назва)

Протокол від “19” 08 2019 року № 9

Голова НМРФ (підпис) (Глазунов С.В.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри сучасних технологій діагностично-лікувального процесу на наступний навчальний рік
(назва кафедри)

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

20__/20__ н. р. протокол № ____, від «__» _____ 20__ р.

Навчальний рік	Курс	Семестр	Підсумк. контроль			Індивід. завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)					
			екзамен	залік	курс. робота	форма	кількість		всього	аудиторні				самостійна робота
										всього аудиторні	лекції	практичні	лабораторні роботи	
Денна форма навчання														
2019/20	3	6	-	6д	-	-	-	4	120	48	24	24	-	72
20__/_														
20__/_														
20__/_														
Вечірня форма навчання (за наявності)														
20__/_	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20__/_														
20__/_														
20__/_														
20__/_														

ОП «Медсестринство», термін навчання – 3 роки 10 місяців

1. Мета дисципліни: оволодіти достатнім обсягом теоретичних знань і практичних навичок для проведення разом з лікарем роботи по інтерпретації даних лабораторного обстеження хворих, запобігання хибного тлумачення змін лабораторних показників під впливом лікарської терапії, проведення фармакотерапії за призначенням лікаря, оцінка дії ліків на пацієнта, надання першої допомоги при отруєннях ліками.

Компетентності за ОП –

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.

СК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

СК 12. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

СК 17. Здатність виявляти та надавати допомогу при побічних реакціях на лікарські засоби.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: дисципліна викладається для студентів бакалаврів та базується на знаннях ними блоку біомедичних, хімічних дисциплін.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- фармакодинаміку і фармакокінетику лікарських засобів різних фармакологічних груп, фактори, які сприяють їх зміні;
- принципи взаємодії лікарських препаратів в організмі хворого;
- методи і критерії оцінки клінічної ефективності і безпеки застосування препаратів різних фармакологічних груп;
- вплив лікарських засобів на показники лабораторного обстеження хворих;
- небажані наслідки хибного тлумачення результатів лабораторних досліджень;
- знати групи хімічних агентів, серед них – медикаментозних засобів, які найчастіше спричиняють гострі отруєння;
- за клінічними ознаками вміти встановити діагноз отруєння, проводити диференціацію отруєнь,
- здійснювати комплекс реанімаційних засобів загального характеру та специфічні заходи допомоги, антидотну терапію при лікуванні отруєнь.

Студентам необхідно вміти:

- ідентифікувати відомі лікарські засоби за допомогою міжнародної, торгової, хімічної назви щодо їх віднесення до певної фармакологічної та фармакотерапевтичної групи;
- користуватися нормативною і довідковою літературою про ЛП;
- визначати необхідні для порівняння характеристики лікарських препаратів та проводити порівняльну характеристику лікарських засобів з урахуванням хімічної будови, механізму дії та фармакологічних властивостей на підставі даних літературою та супроводжуючої документації;
- визначати вплив лікарських засобів на результати лабораторного обстеження хворих.

Програмні результати навчання (ПРН) –

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

ПРН 13. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби.

ПРН 15. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану.

4. Структура навчальної дисципліни:

Форма навчання - денна

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин				Примітки			
		лекції	практичні	Лаб. заняття	Самостійна робота	20__ / __ н.р.	20__ / __ н.р.	20__ / __ н.р.	20__ / __ н.р.
6 семестр									
<i>Розділ 1. Предмет і задачі клінічної фармакології з токсикологією. Клінічні аспекти фармакокінетики та фармакодинаміки. Взаємодія ліків. Побічна дія ліків.</i>									
1	Тема 1. Предмет і задачі, основні поняття клінічної фармакології. Клінічні аспекти фармакодинаміки та фармакокінетики ліків. Біодоступність і біоеквівалентність ЛЗ. Взаємодія ЛЗ.	1	1	-	5	-	-	-	-
2	Тема 2. Побічна дія ліків. Типи побічних реакцій і ускладнень лікарської терапії.	1	1	-	5	-	-	-	-
<i>Розділ 2. Клінічна фармакологія окремих груп препаратів. Фармакотерапія захворювань дихальної, серцево-судинної, ендокринної систем. Фармакотерапія ШКТ.</i>									
3	Тема 3. Клінічна фармакологія антибіотиків, антибактеріальних хіміотерапевтичних лікарських засобів, протівірусних лікарських засобів	2	2	-	5	-	-	-	-
4	Тема 4. Клінічна фармакологія лікарських препаратів, що впливають на бронхіальну прохідність. Фармакотерапія захворювань дихальної системи.	2	2	-	5	-	-	-	-
5	Тема 5. Клінічна фармакологія лікарських засобів, що застосовуються при лікуванні серцево-судинних захворювань. Фармакотерапія.	2	2	-	5	-	-	-	-
6	Тема 6. Фармакотерапія ЦНС. Фармакотерапія знеболюючих засобів.	2	2	-	5				
7	Тема 7. Клінічна фармакологія стероїдних та нестероїдних протизапальних лікарських препаратів. Фармакотерапія.	2	2	-	6				
8	Тема 8. Фармакотерапія в регулюванні водно-сольового обміну та кислото-лужної рівноваги.	2	2		6				
9	Тема 9. Клінічна фармакологія лікарських засобів, що застосовуються при лікуванні захворювань системи травлення.	2	2	-	6	-	-	-	-
10	Тема 10. Клінічна фармакологія лікарських засобів, що регулюють метаболічні процеси.	2	2	-	6	-	-	-	-

Розділ 3. Фармакотерапія невідкладних станів при гострих інтоксикаціях ліками та отрутами.								
11	Тема 11. Надання невідкладної допомоги при гострих медикаментозних отруєннях та послідовність їх рішення.	2	2	-	6			
12	Тема 12. Спеціальні заходи швидкої допомоги для знешкодження отрути. Антидотна терапія.	2	2	-	6			
13	Тема 13. Вивчити виведення отрути шляхом посилення природних процесів виділення, захисних реакцій, та позаниркового очищення. Визначити лікарські можливості дії на отруту.	2	2	-	6			
Всього		24	24	-	72			

5. Схема формування оцінки:

5.1 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточне оцінювання:

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Контрольне тестування за розділами (з використанням усного опитування, тестування та розв'язання клінічних задач)*:		
Розділ 1	6	30
Розділ 2	9	30
Розділ 3	11	40
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання – 100		

*Примітка: * - оцінювання рівня виконання завдань з самостійної роботи входить до поточних контрольних оцінювань.*

Підсумкове оцінювання:

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень)	Максимальна кількість балів
Диференційований залік	12	100

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: мультимедійний пристрій, терези торсіонні, мікроскоп Д-11; мікроскоп «МИКМЕД»-2-11 (ЛЮОМ-РП-011), тара та закупорювальні засоби.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Збірник тестових завдань для ліцензійного іспиту «Крок 2. Фармація» (українською та російською мовами) / ДО «Центр тестування професійної компетентності фахівців з вищою освітою напрямів підготовки «Медицина» і «Фармація» при МОЗ України. – Київ, 2018. – 20с.

2. Електронний посібник до вивчення курсу «Основи фармакології та медичної рецептури» / П.М. Полушкін – Д.: ДНУ, 2015. – 428с.

3. Клінічна фармація: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В.П. Черних, І.А. Зупанець, І.В. Купновицької. – Х. – НФаУ – Золоті сторінки, 2013. – 912 с. (затверджений МОН України (лист № 1/11-6546 від 22.07.2011 р.)

4. Фармакотерапія: підручник для студентів фарм.факультетів / Під ред. О.В. Крайдашенка, І.Г. Купновицької, І.М. Кліща, В.Г. Лизогуба. – Вінниця: Нова Книга, 2010. – 644с.

5. Клінічна фармакологія: підручник / О.М. Біловол, О.Ф. Возіанов, І.К. Латогуз, В.Ф.Москаленко, А.Я.Циганенко // За ред. О.М.Біловола.: – К.: Здоров'я, 2005 Т.1 – 684с.

6. Фармакологія: Підручник / Під ред. Чекмана І.С. – К.: Вища шк., 2001. – 598с.

Допоміжна:

1. Аткинсон А. Дж. Принципы клинической фармакологии. – М.: Практическая медицина, 2013. – 556с.

2. Клиническая фармация (фармацевтическая опека): учеб. для студентов высших мед. учеб. заведений / И.А. Зупанец, В.П. Черных, Т.С. Сахарова, С.Б. Попов и др. – Харьков: НФаУ: Золотые страницы, 2012. – 776с. (утвержден МОНМС Украины (письмо № 1/11-4521 от 03.06.2011р.)

3. Клиническая фармакология с элементами клинической биохимии: руководство для врачей и клинических провизоров / С.В. Налетов, Т.Д. Бахтеева, И.А. Зупанец, В.К. Гринь и др.; под ред. С.В. Налетова, Т.Д. Бахтеевой, И.А. Зупанца. – 2-е изд., перераб. и доп. – Донецк: Ноулидж, 2012. – 933с.

4. Tests Clinical Pharmacy and Pharmaceutical Care for license examination training «KROK-2» / Н.А. Andreeva, N.P. Bezuglaya, O.V. Gerasymenko, E.F. Grintsov and et. – Kharkov: Golden pages, 2012. – 63р.

5. Тестовые задания по клинической фармации и фармацевтической опеке для подготовки к лицензионному экзамену «КРОК-2»: уч. пособие / Е.А. Андреева, Н.П. Безуглая, Е.Ф. Гринцов, С.М. Зимин, И.А. Зупанец и др. – Харьков: Золотые страницы, 2011. – 62 с.

6. Основы клинической медицины: симптомы и синдромы в практической фармации: учеб.пособие / И.А. Зупанец, С.Б. Попов, Ю.С. Рудык и др.; под ред. В.П. Черных, В.Ф. Москаленко, И.А. Зупанца. – 2-е изд., доп., перераб. – Х: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2011. – 128 с. Рекомендовано МОН Украины как учебное пособие для студентов высших учебн. заведений (письмо № 1/11-1167 от 23 февраля 2010 г.)

7. Клиническая фармакология: Учеб. для студ. высш. учеб. завед. В 2 т. / С.В. Налетов, И.А. Зупанец, Т.Д. Бахтеева // Под ред. И.А. Зупанца – Харьков: Изд-во НфаУ: Золотые страницы, 2005 Т.1 – 448 с., Т.2 – 400с.

8. Бобрин Л.Л., Гайворонская В.В., Куликов А.Н., Обрезан А.Г., Филиппин А.Е., Щербак Ю.А. Клиническая фармакология и фармакотерапия внутренних болезней / Под ред. Л.Л. Боброва - СПб., 2000.- 368с.

9. Машковский М.Д. Лекарственные средства: В 2т. М.: «Издательство Новая Волна». 2000. – Т. 1. – 540 с., Т.2. – 608с.

10. Кукес В.Г. Клиническая фармакология: Учебник / Науч. ред. А.З. Байчурина. М.: ГЕОТАР МЕДИЦИНА. 1999. – 528 с.

11. Гаевый М.Д. Фармакотерапия с основами клинической фармакологии. – Волгоград. 1996. С. 6–22.

8. Інформаційні ресурси:

Репозиторій ДНУ http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_lessons&id=433

Бібліотека ДНУ – <http://library.dnu.dp.ua/>

Обласна медична бібліотека – <http://medlib.dp.gov.ua/jirbis2/ua/>

Сайт Міністерства охорони здоров'я України www.moz.gov.ua

Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я

<https://apps.who.int/iris/browse?authority=Professional-Patient+Relations&type=mesh>

Зміни на 2019-2020 навчальний рік

Згідно наказу по ДНУ № 276 від 10.09.2019р. кафедра сучасних технологій діагностично-лікувального процесу перейменована на кафедру загальної медицини з курсом фізичної терапії.

Завідувач кафедри

Шевченко Т.М.